Disputatio physico-medica inauguralis, de auditu ... / [P. Demeherenc de la Conseillere].

Contributors

Demeherenc de la Conseillere, P., active 1710. Rijksuniversiteit te Utrecht.

Publication/Creation

Trajecti ad Rhenum: Ex officina Guilielmi vande Water, 1710.

Persistent URL

https://wellcomecollection.org/works/n6magt9x

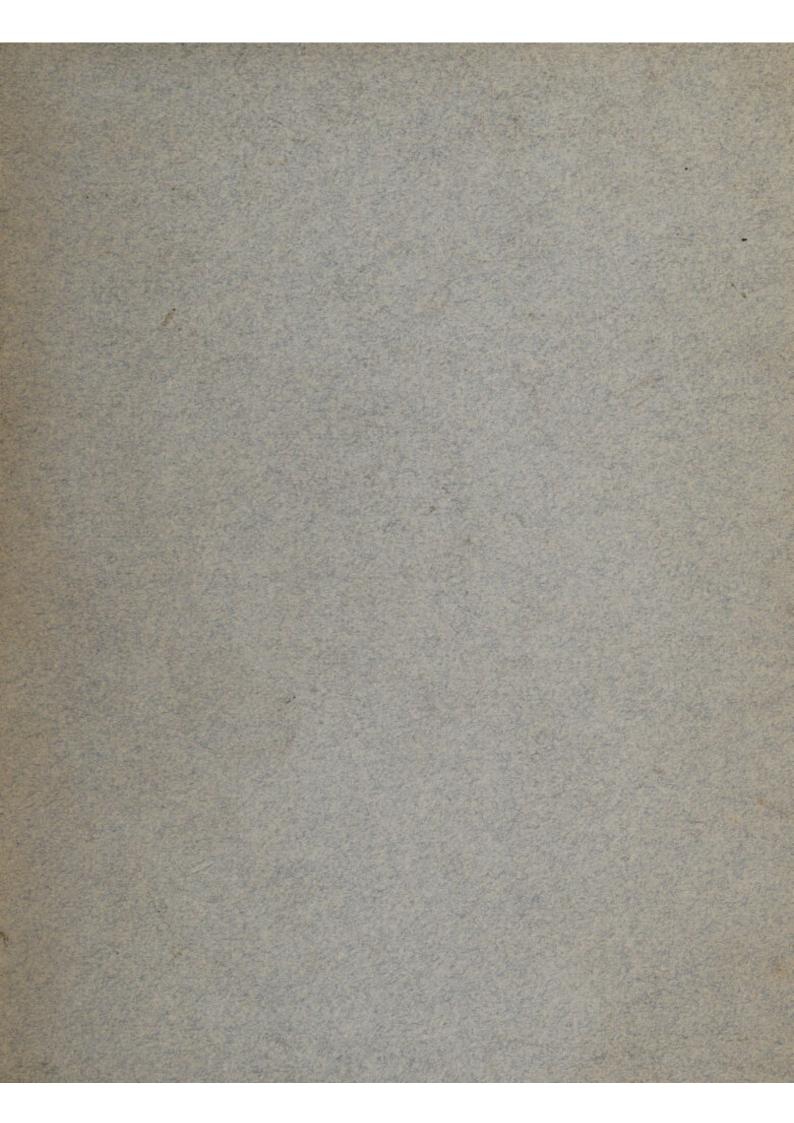
License and attribution

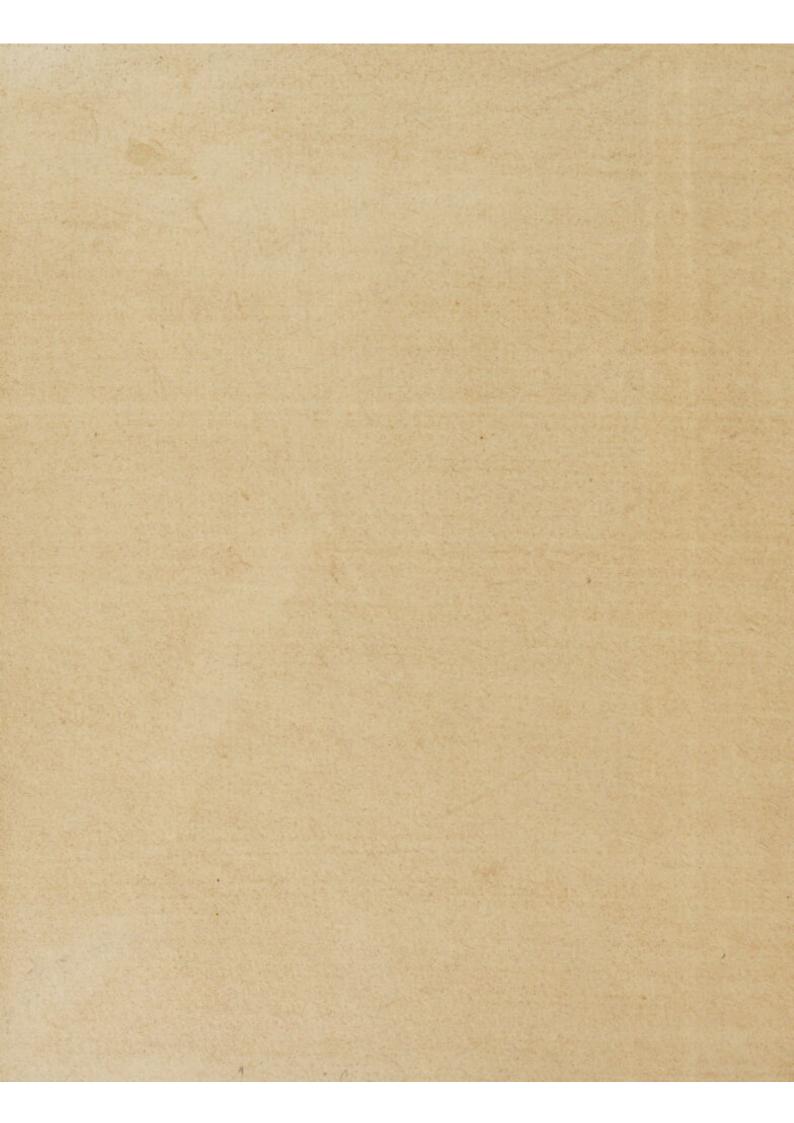
This work has been identified as being free of known restrictions under copyright law, including all related and neighbouring rights and is being made available under the Creative Commons, Public Domain Mark.

You can copy, modify, distribute and perform the work, even for commercial purposes, without asking permission.

Wellcome Collection 183 Euston Road London NW1 2BE UK T +44 (0)20 7611 8722 E library@wellcomecollection.org https://wellcomecollection.org

DISPUTATIO PHYSICO-MEDICA IN AUGURALIS,

DE

AUDITU;

PRÆSIDE DEO TER OPT. MAX.

Ex Auctoritate Magnifici D. Rectoris,

I O AN N I S MUNNIKS,

M. D. Medicinæ, Anatomes & Botanices Professoris Ordinarii,

NECNON

Amplissimi Senatus Academici consensu, & Nobilissima Facultatis MEDICA decreto,

PRO GRADU DOCTORATUS

Summisque in MEDICINA Honoribus & Privilegiis rité ac legitime consequendis, Eruditorum Examini subjicit.

P. DEMEHERENC DE LA CONSEILLERE, Hamb.

Ad diem 8. SEPTEMB. loco horisque solitis.

TRAJECTI ad RHENUM,

Ex Officina Guillelmi vande Water, Academiæ Typographi, clo le cex.

Illustrissimo, Consultissimo, Nobilitate non minus quam Doctrina Clarissimo

VIRO

L. DEMEHERENC

DOMINO

DELA

CONSEILLERE, J. U. D.

Causarum in suprema Normanniæ curia quondam Patrono Facundissimo, Experientissimo, Patruo in æternum venerando, obsequio & amore plusquam filiali prosequendo.

> Hanc qualemcunque Disputationem Inauguralem,

> > D. D. D.

P. DEMEHERENC DE LA CONSEILLERE.

307327

DISPUTATIO PHYSICO-MEDICA

INAUGURALIS,

DE

AUDITU.

PROEMIUM.

ines Disputationis solitos transgrederer, si Organum auditus omnium Animalium explicare susciperem: Animum itaque intendo in solam aurem humanam & quidem eam, qualis in adulto reperitur, explicaturus. De differentiis, qua hujus inter & fætus aurem intercedunt tam accurate egit Celeberr. D. du Verney in erudito Tractatu de auditus organo, ut nihil in hacpar-

te prastare possem, quam qua dudum tradidit Prastantissimus hic auctor, verbotenus transcribere. Ingenue tamen fateor totas hasce Theses ut plurimum descriptas esse ab Illustrissimo viro mox laudato, à Valsalva & Schelahamero, nec non aliis autoribus hanc materiam per transennam trastantibus, suoque loco designandis. Senientiarum delectum mihi tantum vindico, quem modeste propositum aquo animo accipiat Lector, nonnullasque hinc inde sparsas conjecturas, quas derelinquere paratus sum, quam primum probabiliores aliquis ostendere dignatus suerit. In quatuor Capita eas distinguere necesse existimavi: In I. Aurem describam. In II. Soni naturam cocerta quadam ejus tradam attributa. In III. Usum indagabo singularum auris partium. In IV. denique pracipuos ex morbis aurem afficientibus delineabo, eorumque curationem pro viribus subjungere conabor.

CAPUT PRIMUM.

Auris Descriptio.

I. A uris in externam & internam dividitur: Externa & minus compofita duas tantum partes notabiles complectitur, Auriculam nempe externe capiti appositam & meatum auditorium. Interna, ab exteriore separata per Membranam Tympani, plurima continet suo

loco figillatim recenfenda.

II. Auricula vulgo auris dicta, ossi Temporum adhæret & extra Caput in varias distincta Eminentias, Gyros & Foveas conspicitur. Prætermissa autem ejus divisione in superiorem, quæ Pinna, & inferiorem, quæ Lobus appellatur, notare sussiciat, exteriorem eminentiam Helicem (Vesalio externum Auris Orbiculum, qui in exiguum processum supra principium meatus Auditorii desinit) interiorem Anthelicem nuncupari: His appositæ & prope meatum Acousticum sibi invicem è regione collocatæ eminentiæ Tragus seu Hircus & Antitragus vocantur: Foveæ peculiaribus etiam nominibus gaudent; quæ inter Helicem & Anthelicem apparet, ea dicitur Innominata quæ inter principia Anthelicis Scapha: Maxima vero in medio eminentiarum posita Concha. In iis vero nominibus sæpe ludunt Autores, eadem non semper usurpantes.

III. Auricula cartilaginosæ est substantiæ, quæ in superiore dura magis quam in inferiore: Vestitur Cute cum instrata cuticula plurimis pertusa foraminulis, in quæ Dustus excretorii Glandularum ab Illustriss. Valsalva detectarum hiant. Observavit solertissimus ille Anatomicus expressis glandulis materiam sub forma vermiculorum erumpere, quæ naturaliter exiens in surfuraceas distincta particulas colligitur. Unde recte suspicatur in capite & quibusdam aliis corporis re-

gionibus fimiles dispersas glandulas.

IV. Post cutem & glandulas sequitur tenuis membrana adiposa in lobo magis conspicua & sub ea Integumentum nervosum totam cartilaginem investiens, quod solus descripsit Ingeniosissimus Du Verney.

V. Præterea mujculis, arteriis, venis & nervis, pradita est auricula. In musculorum numero determinando multum discrepant Autores, Casserius primus quatuor recensuit. Du Verney duorum tantum meminit. Valsalva vero septem distinctos musculos describit, quos dividit in externos & internos. Externi quinque sunt, unus supe-

rior

rior & tres posteriores à Casserio jamdudum inventi, quibus unum Anteriorem addit, binosque Internos, Tragi nempe & Antitragi: Descriptionem corum, quantum potuit, accuratam modo laudatus habet Valfalva, quam hic transferre inutile foret. Hæ sententiarum discrepantiæ naturali corporum diversitati adscribendæ sunt: Variant enim hi musculi numero non tantum in diversis, verum etiam in eodem subjecto; variant quoque modo incedendi. Celeberr. Schelhamerus Auriculam in plerisque subjectis humanis immobilem videns, neque ad audiendum motu ullo indigere, musculos omnino pernegavit, nec veritus est omnes, quorquot sunt, Autores erroris arguere, quod membranam musculosam cuti substratam pro musculis, tendinosam vero vel fibrosam pro ligamento acceperint. Sed accurata demonstratione Excellentiss. Leusdeni Præceptoris mei in æternum venerandi revera esse musculos edoctus sui, & in sequentibus usum eos aliquem præstare ostendemus. Illis & sibi propriis membranaceis nexibus osti Temporum unita est Auricula.

VI. Arteria Carotidis externus ramus ad Auriculam & meatum Auditorium plurimos mittit ramulos Venis ad Iugularem externam tendentibus comitatos. Præter has Venas, aliam novissime in postica Auriculæ parte detexit Valsalva ad occiput ascendentem & intra Cranium,
per peculiare à se repertum Foramen ingredientem; quam idcirco

occipitalem vocat.

VII. Nervos ab auditorii nervorum Paris Portione dura, nec non à ramo inter primam & secundam colli vertebram prodeunte acci-

pit.

VIII. Tandem Vasis Lymphaticis totam Auriculam & meatum Auditorium scatere vero est simillimum, cum jam ante viginti annos indefessi Laboris Anatomicus Ant. Nuckius (4) pone aures quædam detexerit.

1X. Concha ducit in meatum auditorium, qui partim cartilagineus partim osleus est. A parte enim externa componitur ex continuata auricula, à parte vero interna ex continuato osse Temporum: quam meatus auditorii partem ossem ab osse temporum distinctum & separatum os esse contendit Schelhamerus, quod in Sceletis à me visis animadvertere haud licuit. Pars cartilaginosa variis à D. du Verney primum observatis interrupta est incisuris, quæ se invicem ad angulum acutum sæpe secant. Totus meatus interne cute ab Auricula

cula continuata induitur, quæ ad medium cum pervenerit, membra-

na tensa ac humore quodam semper madida evadit.

X. Principium meatus pilis innumerisque pervium est foraminulis, cerumen in substratis glandulis secretum esuctantibus: Membranæ adiposæ ab Auricula continuatæ inseruntur hæ glandulæ, humorem slavum, amarum & viscidum secernentes, de quo in capite tertio agetur: Vasa, ut jam superius dictum, cum auricula habet communia. Formæ meatus non inhærebimus, quippe quæ sine siguris clare demonstrari nequit; propter usum solummodo animadvertendum est, ejus cavitatem non esse rectam sed in initio parum ascendentem & in medio curvatam, ita ut Cylindro Ellyptico serpentino incessu procedenti similis sit.

XI. Auris exterior ab iuteriore separatur membrana quadam pellucida & tenuissima, quæ meninx seu membrana tympani dicitur; Duplicem eam esse & infinitis vasculis sanguineis refertam certior factus sum visis summa cum admiratione Anatomici hujus sæculi longe clarissimi Frid. Ruyschii subtilissimis præparatis. Rivinus putat illam foramine, quod setam equinam admittit, pertusam esse, mihi vero sedulo quærenti non patuit, nec mirum, cum aciem Experientissimi Viri Albini, Academiæ Lugduno Batavæ Professoris meritissimi, Præceptoris plurimum venerandi sugerit. Experimenta vero Valsal-

væ hanc litem omnino dirimere nequeunt.

XII. Hæc membranula figura ad Ellypticam seu ovalem accedentis circulo quodam osseo oblique disposito circumscripta est, & in medio versus interiora à mallei manubrio coni latissimi instar retrahitur. Per ejus medium chorda decurrit, quæ Eustachio nervus, Veslingio ligamentum, aliis tendo creditur; revera autem nervulus est paris quinta conjugationis, qui cum dura portione unitur. Annulus osseus incisura quadam per totum suum circulum interne insignitus est, cui rimæ includitur membrana tympani. Hac membrana inserta annulus osseus in duos quasi circulos dividitur, quorum exterior non plane absolvitur, sed in parte superiore minutissima quædam pars deest quod scite observavit post Cl. du Verney D. Le Clerc. (a) ita ut hoc loco membrana inter illos duos circulos non sit constricta, sed interiori tantum agglutinata. Inde jure suspicatur Vir doctus, membranam ibi ab osse dehiscentem transitum dare sumo Tabaci per tubam Eustachianam in aurem adacto.

XIII. Sub-

XIII. Sublata membrana auris interior patet, in qua duæ cavitates observantur: Prima, Antiquis concha, Recentioribus tympani cavitas, inæqualis est & membrana humore quodam aqueo madida infinitisque capillaribus vasculis referta circumducitur, quam membranam duram este matrem elongatam existimo. In ea cavitate consideranda veniunt 1. Canales. 11. Foramina seu Fenestra. 111. Ossicula. IV. Musculi. V. Vasa omnis generis, quæ singula, quam maxime po-

tero, breviter describam.

XIV. Canales bini funt; primus, qui ab Inventore Eustachio Tuba Eustachiana vocatur, osseus, membranaceus, cartilagineus est atque carneus, & eadem membrana ac meatus auditorius obductus; a
tympani cavitate supra palati extrema per Processus Pterygoides ad
uvulam usque decurrit: Prope uvulam autem è directo narium cartilago sat magna & concava conspicitur, quæ aërem impingentem
partim versus Epiglottidem ressectit, partim aurem ingredi cogit.
Secundus aquaductus Fallopianus dictus in superna parte cavitatis
tympani conspicitur, inque Apophyseos Mastoideæ sinuositates penetrat: Iste canalis latissimus & brevissimus cum sit, à Valsalva non
creditur mereri ut distinguatur à Tympani cavitate, quippe quæ ab
illo tantum amplior sit; in siguris tamen notatur nomine canalis particularis, & in aliis locis Aquaductus Fallopianus vocatur (de quo ins.
§. 22.)

XV. Foramina seu Fenestra etiam duæ sunt, prima Ovalis membranæ tympani parallela, qua ad Labyrinthi vestibulum aditus pateret, nisi Basi stapedis exacte clauderetur: Secunda rotunda vocitatur, quæ in Cochleam ducit sed membrana quadam etiam obturatur. Præter ambo illa foramina sæpius jam laudatus Valsalva alia detexit versus superiora Sinuositatis Mastoideæ, per quæ variis innixus experimentis conjicit sanguinem aut ichorem in casibus præternaturalibus ex

cavitate cranii ad auris cavitatem transmeare.

XVI. Ossicula quatuor sunt: I. malleus dictum, membranæ tympani adhæret, cujus centrum, ut superius (§. 12.) annotatum, introtrahit: Tribus componitur processibus secundum Valsalvam, uno, quem majorem nominat, membranæ colligato: altero minore, è principio majoris exsurgente, & tertio minimo ad hujus latus posito: Quem vero Valsalva minimum vocat majorem esse minori nuper ostendit D. Ravius quod Bartholino jamdudum innotuisse videtur. II. Ineus dentem molarem referens & malleo per gynglimum & peculiarium line.

gamentorum ope inarticulatum componitur ex duabus Apophysibus & ex corpore duas cavitates & unam protuberantiam habente. HI. & minimum Orbiculare dictum, etsi potius Ovale sit, Ineus inter & Stapedem positum, sed Ineudi maxime adhæret à qua parte concavum, à parte vero qua Stapedem respicit convexum est. IV. & ordine ultimum ossiculum Stapes à sigura, quam exacte resert, appellatum, superna parte seu capitulo cum osse orbiculari articulatur, basi vero sua ad Ellypticam siguram accedente soramen ovale, (de quo superius §. 15.) claudit. Hac ossa omnia periostio carere autores una voce pronuntiarunt, donec novissime Indesessus Ruyschius in Responsione ad Epistolam Problematicam Job. Henr. Gratz contrarium edocuerit, & mihi propriis lustrare oculis libentissime concessit.

XVII. Ad mujculos describendos progredimur: Malleus tribus instructus est, qui singulis ipsius processibus adhærent. Stapes unum peculiarem habet versus capitulum ejus tendentem. His Valsalva novum Tuba Eustachiana inservientem addit, cujus descriptio apud

ipfum autorem legi meretur.

XVIII. Restant in hac cavitate Vasa examinanda; Arteria, quas recipit, sunt ramuli arteria carotidis: Vena ejus ad sugularem transceunt: Portio dura paris nervorum auditorii surculos in ea distribuit: Nec vasis Lymphaticis eam carere ex supra dictis. (§. 8.) conjecturae locus est.

XIX. Pervenimus jam ad intimam auris cavitatem, Labyrinthum dictam, cujus contenta dividemus in quatuor præcipuas partes: I. est Vestibulum: II. Canales sunt semicirculares: III. Cochlea: IV. de-

nique Vasa omnis generis.

XX. Vestibulum in osse Petroso excavatum, pone Fenestram Ovalem situm & membrana vasis referta indutum est. Foramina in ipso
novem tantum observavit D. du Verney, duodecim vero Valsalva
enumerat, orisicium nempe Fenestra Ovalis, canalium semicircularium
Orisicia quinque, cochlea Orisicium, & quinque foramina nervis aditum
præbentia. In hoc enim à Valsalva recedit Cl. Du Verney, quod
nervis duo tantum attribuat foramina.

XXI. Canales semicirculares numero tres partem superiorem camera vestibuli quasi cingunt. I. Superior vel minor vestibulo egreditur, paululum in semet ipsum inslexus sursum tendit, & postquam ultra dimidium circulum descripsit, ab altera sui parte canali inferiori jungitur. II. Inferior vel major è vestibuli parte inferna exit, spatioque pau-

lo majori quam dimidii circuli decurso, partem ejus inferiorem circumdat & superiori canali jungitur: Illi autem canales bini simul copulati unum tantum efformant, qui in medio vestibuli sese aperit. Ill Medius sive minimus inter duos præcedentes situs nullam cum his communicationem habet, nec ultra semicirculum describit. Ex hisce quinque foraminibus enim minimus duo sibi vindicat, cæterorum autem canalium uterque unum proprium & unum commune foramen habet.

XXII. Cochlea sic dicta quod Limacis cochleæ figuram repræsentet, constat canali semiovali spirali & lamina lineæ spiralis elevatæ instar contorta. Canalis ille in duos alios mediante lamina spinali distinguitur, quorum unus superior cum tympani cavitate per foramen rotundum (de quo § 15.), alter inferior ad latus fenestræ O. valis (de qua etiam § 15.) situm communicat, ita ut bini hi canales nullum habeant inter se commercium. Quem vero superiorem nomino, inferior vulgo dicitur, naturali fitu vero recte perpenso inferior dici meretur superior, ut recte annotavit Valsalva. Canales seu scalæ illæ in eo differunt, quod superior alteram amplitudine ut plurimum superet. Porro inferior cavitatem ellypticam & lævem superficiem internam obtinet; superioris vero cavitas irregularis, aspera & inæqualis existit. Lamina ipsa canalis spiralis superficiei ope membranæ tenuissimæ firmiter applicata substantiæ duræ & friabilisest, basis ejus laxioris substantiæ multis foraminulis obliquis perviæ apparet, apex autem tenuior & magis compactus videtur.

XXIII. Reliquum est, ut vasa quibus intima auris cavitas instructa est enumeremus: Arteria Carotis interna ramum mittit, qui juxta Præstantissimum D. Du Verney per singulare foramen os petrosum ingreditur, à quo multi surculi demissi canales cochlea subcunt, & intra vestibulum (§ 20.) per plures Anastomoses conjunguntur, quod vero observare mihi non licuit. Vena codem modo distribuuntur & ad venam jugularem internam tendunt. Nervos exportione molli paris nervorum auditorii, quæ portione dura crassior est, secipit per canalem quendam in osse temporali & petroso excavatum, qui ab Inventore Fallopio Aquadustus (de quo jam § 14.) ut & mihi cum Valsalva dicitur: Interim monitum volo Lectorem ne cum tuba Eustachiana, quæ ab Illustr, du Verney etiam Aquædustus nominatur, hunc consundat. Canalis iste in duos dividi potest, communem scilicet & particularem; Ille particulari latior duas

portiones nervorum admittit; hic vero communi longior duram tantummodo portionem recipit. Portio autem mollis in duos ramos prope canalis communis finem separatur; horum unus cochleam per finuoficatem centro ejus insculptam ingreditur, alter in quinque surculos dispersus, vestibulo & canalibus semicircularibus sele infinuat per quinque foramina supra Orificium scala seu Canalis inferioris. (de quibus §. 20.) Hi ramuli nervei vettibulum ingressi in membranam quasi dilatantur, fine dubio ut motibus fonoris excipiendis & ad sensorium commune deferendis apriores fierent, unde ab Exercitatissimo Valsalva jure merito Zona sonora nominatæ fuerunt, sed de his in sequentibus. Altera pars portionis mollis nervorum etiam membranacea evadit & totam cochleam investit, unde Zona cochlea à supra laudato Autore nuncupatur, quæ continuationem an habeat cum membrana vestibuli nondum compertum est. Vasa lymphatica illis addi poslunt, nonnulla enim ex cerebro in Labyrinthum una cum nervis delabi cernuntur, quæ etsi oculis in cochlea & canalibus persequi nequeamus, hic loci desinere credendum non est.

XXIV. Humore quodam aqueo sat copioso Labyrinthum madefactum primus observavit sepius jam laudatus Valsalva, sontes vero
è quibus excernitur, non ostendit: Si mihi autem locus daretur
conjecturæ, illum humorem non crederem à membranis derivari,
sed sub iis quasdam miræ exilitatis glandulas latere, quæ sorte aliquando Lynceis ipsius Oculis vel aliorum industria detegentur.

CAPUT II.

De Sono.

I. Ut Soni naturam eo accuratius inquiram, præcipua ejus animadvertam attributa, indeque ab effectibus causam cognoscere conabor. Per Sonum autem omnis generis strepitum intelligo,
neque immorabor in distinctionem illam ab Ingeniosis. Perraltio (a)
usitatam qui Sonum pro specie, strepitum vero (Gall. Bruit) omnium
sonorum genus agnoscit; Quanquam en m non perperam distinctio
illa imprimis Gallice adhibeatur, & à Cartesio (b) jamdudum insinuata fuerit, revera tamen hoc loco foret disputatio de verbis.

II. Sonus generatur vel collisione duorum corporum solidorum,

⁽a) Essays de Physique: tom. 2. in Prasat. (b) Epistol. Tom. 2. Ep. 105. p. m. 492.

vel concursu corporis solidi & sluidi : Nullum aliud invenitur medium; collisiones enim aëris ad aërem Sonum producere nequeunt,

etsi Nob. & Ingeniosiss. Baco de Verulamio (a) id statuat de vocibus animalium, tonitribus aliisque strepitibus, qui si recte attendantur, revera sonos este mixtos ex corpore nempe solido & aere

apparebit:

III. Sonus vehiculum alicujus densitatis, quale est aër, requirit, ut propagetur, quod inde cognoscitur, quia campana in aëre libero valde sonora ut & horologium in vacuo machinæ Pneumaticæ nullum fere fonum edunt, pulvisque pyrius in eodem vacuo per vitrum causticum accensus nullum fragorem excitat.

IV. Aër vento, zolipila vel aliis hujus speciei causis vehemen-

ter agitatus nullum producit effectum in Organum auditus.

V. E contra vero sonus aurem feriens alia corpora sibi occurrentia sensibiliter quidem non movet, quod patet ex candela accensa, quæ si magnæ campanæ pulsanti exponatur, slamma ejus nullo modo moveri videtur.

VI. Sonus aliis aëris motibus ipsi contrariis non impeditur, quemadmodum accidit in cæteris aëris commotionibus: Imo fonum non celerius cum vento fecundo quam contrario progredi experi-

mentis nixus perlualus erat Cartelius. (b)

VII. Unaquæque aeris commotio sonum referens, constat ex infinitis diversis agitationibus, quæ simul junctæ unicum producunt fonum, majorem vel minorem pro natura corporum circumstantium: Unde fit ut tympanum tunsum in medio vasti campi sonitum edat diversum, ac si prope murum audiretur, qui sonum illum varie reflectere valet. Hæ reflexiones vero cum iono primitivo confunduntur, ceduntque in ejus augmentum.

VIII. Radii autem tonori, si incidant in corpus sat dissi um, cosque colligere & valide reflectere capax, aurem feriunt tum demum, cum sonus primitivus in eadem aure excitatus jam cessavit, ita ut novus à primo distinctus percipiatur: Et hæc Soni modificatio vel

reiteratio Echo vulgo dicitur.

IX. Soni diversi eodem tempore in aëre excitati aurem sine confusione teriunt, fortiore debiliorem non impediente, & ab una parte prolato ab altera progredientem haud prohibente.

X. So.

⁽a) Historia & Inquisitio de sono & auditu: p. 115. (b) Epist. tom. 2. Ep. 111. P. m. 529.

X. Sonus ad omnes partes quasi à centro ad circumferentiam propagatur, unde radii phonici vel sonori luminaribus similes constitui possunt. Hanc veritatem egregie demonstrat Præstantiss. Phi-

losophus P. Mallebranche. (a)

XI. Sonus vehementior à debiliore non velocitate differt, ut Cartesius (b) putavit, sed numero particularum agitatarum; quo plures enim sunt particulæ in prima collisione corporis sonori commotæ, eo sonus est intensior. Velocitas autem soni majoris vel minoris eadem est, ut certis Perraltii experimentis probatur in principio eruditi ejus tractatus de sono tomum 2. Tentaminum Physicorum constituentis: Et hac occasione semel & in perpetuum ingenue profiteor debere me Celeberrimo illi Philosopho pleraque de sono dicta & dicenda, quippe qui luculentius & accuratius ac ullus alius, quem noverim, autor, materiam istam tractaverit.

XII. Sonus ab initio ad finem pari celeritate fertur, quamvis de viribus remittat, ita ut pro ratione interjecti spatii propagetur: Si enim Secundæ minutæ intervallo 180. Orgyjas percurrat sonus, binis secundis 360. absolvet & sic deinceps proportione arithmetica, quod in Regio Observatorio Parisiensi, ac Helmstadii ab Illustrissimis Viris Schelhamero (c) & Heigelio pendulorum ope comper-

tum fuit.

XIII. Hæcce peculiaria soni attributa conjecturis & ratiociniis physicis adjuncta induxerunt me, ut cum Dodarto (d) crederem motum illum non posse aëri communicari, nisi velocissimis vibratio-

nibus particularum corporis sonori elasticitate præditarum.

XIV. In omnibus enim corporibus tria partium genera distinguenda existunt: I. genus est minutissimorum corpusculorum, quorum nonnulla simul juncta II. genus constituunt, videlicet particulas (§. 11.) non tantæ quidem exiguitatis sed tamen insensibiles & maximo elatere donatas, adeo ut minimæ impulsioni cedant, nec sine crebris vibrationibus primam quietem recuperent: III. genus à præcedentibus particulis constitum particulas sensibiles constituit, quæ elasticitate quidem fruuntur, sed propter molem minus slexibiles sunt.

XV. Vibrationes autem illæ (§. 11.) duas qualitates in aëre requirunt,

⁽a) V. Memoires de l'Acad. Royale des Sc. anno 1699. p. m. 41. (b) Epist. tom. 2. Ep. 105. p. m. 495. (c) Tractat. de Auditu p. 127. (d) V. Memoires de l'Acad. anno 1700. p. 303.

runt, ut per eum ad aurem propagentur, videlieet spatii ipsius angustiam & velocitatem incredibilem. Per spatium vero intelligendum id,
per quod singulæ aëris particulæ moventur, simile illi quod percurrerent exigui multi globuli in planum rectilineum dispositi: Horum
enim primus commotus parvum spatium transgrederetur, ut alteri
motus communicaretur & sic ad ultimum, qui etiam citissime motum eundem perciperet: Et eum secundum suppositionem velocissimus sit iste motus, globuli illi à via divertere nequeunt, quemadmodum alias facillime sieri posset.

XVI. Omnia prædicta Phænomena juxta hanc Hypothesin explicare nimis prolixum foret, ideo ad sæpe laudatum Perraltium Le-

ctorem remittere cogor.

CAPUT III.

De Singularum Auris partium usu.

I. B reviter itaque quantum licuit auris Descriptione & certis prænum consideranda venit. Ordo, quem sequar, non diversus erit ab

illo in capite primo observato.

II. Statim sese offert Auricula cujus utilitas pro radiis sonoris excipiendis & ad meatum reflectendis inde liquet, quod qui ea carent volam manus aut aliud instrumentum adhibere debeant, ut perfectius audiant. Substantia ejus cartilaginea, lævis & polita efficit, ut

fonus de motu suo minus deperdeat.

III. Musculorum circa auriculam observatorum usus obscurus valde est. Conjiciendum autem consistere eum in contrahenda & dilatanda concha insensibiliter pro vi aut lenitate soni, unde motus tonicus imminuatur aut augeatur. Forte etiam manifestus appareret, nisi diuturno fasciarum usu, quibus infantium aures fortiter capiti alligantur, motus ille perderetur aut saltem obscurus evaderet, ut non inconcinne cogitavit Willisius (a). In quibusdam vero subjectis possunt musculi illi ita validi existere, ut non obstantibus dictis impedimentis motus conspicuus semper remaneat, qualia exempla plura referunt Autores.

IV. Meatus auditorii forma, materia, incisura motus sonoros quan-B 2 tum

⁽a) Tractat. de anima Brut. p. m. 131.

tum augere valeant, legibus Mathematicis demonstrari posset, nisi jam ab aliis maxime ab Illustrissimo Schelhamero indicatum suisset. Forma ejus Cylindro Ellyptico similis radios collectos ad membranam reslectit, in cujus (cap. 1.§ 12.) conum latissimum referentis summitate instar soci radiorum collectio siet. Materia ejus ossea ad soni propagationem multum etiam confert, notum enim est sonum incidentem in Objectum molle & porosum non reslecti nec transire, sed absorberi & emori. Nec Incisura, quæ in toto canalis tractu observantur, inutiles sunt, quemadmodum tuba Polyphonica ab Hyemyniano Rondello Matheseos Professore Bononiensi similibus cum intercapedinibus instructa probatur, narrante Fideliss. Valsalva Cap. 4. §. 5.

V. Cerumen, quo meatus oblinitur, corporibus extraneis maxime animalculis ingressium in meatum prohibet: Soni quoque vehementiam imprimis noctu reprimere potest, judicante Cl. Tauvry (a). Nimia vero ejus quantitas quomodo nocere queat capite sequenti osten-

detur.

VI. Nervi, quibus innumeris tota auris exterior ornata est, partes istas admodum sensibiles reddunt, adeo ut à corpore extraneo tangi nequeant, quin statim periculum intelligamus: Cætera Vasa eun-

dem usum præstant ac in aliis corporis regionibus.

VII. Membrana tympani minus necessaria videtur, cum ex Willissi experimento omnibus noto appareat illa rupta sensum auditus non omnino deperdi; attamen valde auditum exinde debilitari, sensimque perire idem probat: Ad collectionem enim radiorum & soni progressionem peculiari sua conformatione multum adjuvat: Relaxatur vero & intenditur pro sonorum ratione per musculos mallei, qui illam interne parum retrahit, (ut dictum cap 1.5.12.): Hinc cum sonum debilem audire cupimus, membrana intenditur, aërisque impressionem ulterius progredi sinit: Sono autem sortiori existente, eadem membrana relaxari potest, unde impetus concussionis infirmior reddetur.

VIII. Itaque impressiones istà à corporibus sonoris excitata à membrana tympani propagantur ad ossicula, qua plura numero ut existerent necesse erat, nimirum ut articulationum numerus totius compagis slexionem in plures partes dividens, cujusque partis slexio minor eset, (b) ideoque facilius perficeretur, sieque motus sonori per ossiculorum mechanicum motum ab auditorio meatu in Labyrinthum transferren-

tur.

⁽a) Anatomie raisonnée. p. m. 353. (b) V. Perraltii Lib. citat. p. 238.

tur. Non enim cum Paulo Manfredo (a) credendum officula tantummodo ad fulcimentum membranæ tympani constructa esse.

IX. Inutile foret singuli ossiculi mechanicum ossicium examinare, cum nihil addi possit sedulæ inquisitioni sæpius jam laudatorum Autorum imprimis Valsalvæ, qui probe ostendit Malleum & Incudem vecti primi generis similes esse, adeoque vim unius vectis alteri statim applicari: Unde concussiones ipsis communicatæ eodem momento ad slapedem pervenient: Ad hosce motus recte determinandos valde utilis foret auris artificialis, quam promiserat Industriosus Artifex Venetus Joh. Bapt. Verle (b), nec non ipse Valsalva, promissis vero an steterint non percepi.

X. Neque musculis ossiculorum inhærebo, notum enim est ex iis, quæ de membrana (§. 8.) superius dicta, corum ope & mediantibus ossiculis membranam relaxari & distendi posse: An vero motus illorum, ut & musculi Tubæ Eustachianæ, sit voluntarius vel absque ullo prævio voluntatis actu motus illorum determinandi capace, perpendere hic locus esset, sed accurata talis disquisitio nimiam prolixitatem requireret: Credo tamen cum Celeberr. Vieuslens (e), (ad quem remitto Lectorem) & aliis eum esse partim involuntarium, partim voluntarium maxime quando mens nostra jam intensa sonum quasi expectat.

XI. Ab ordine parumper & quidem consulto consustionis vitandæ gratia diversus, ad canales & foramina redeo: Tubæ Eustachianæ necessitas ex eo patet, quod si casu præternaturali claudatur, illico auditus deperdatur, unde à provida natura humore quodam illinita est, ne latera collabantur & conglutinentur: Munus autem ejus in eo consistere videtur, ut aër externus, sed per os vel nares transeundo temperatus, cum aëre in aure interna contento communicet, quod ipse Eustachius monuit, & quisque oscitando aliaque ossicia naturalia obeundo experiri potest: Porro humori copiosius excreto exitum præbet, quo superabundante nimis relaxari posset tympani membrana: Hisce usibus Fabritius ab Aquapendente aliique Autores duos subjungunt, quod nempe præcaveatur per issum canalem, ne tympanum vehementissimo sono rumpatur, & hoc quidem non absque ratione affert, cum id accidere posse verosimile sit, imprimis si membrana valde sicca existat. Verum de altero, quem illiadscribunt, usu, non

⁽a) Extant Observationes ejus in Mangeti Biblioth. Anatom. t. 2 p. 273. (b) De Oculo Humano artificiali p. m. 46. (c) V. Epistol. ejus ad Reg. Soc. Londin. de Organo auditus, in Transact, Phylosoph. anni 1699. n. 258. p. 370.

consentio, utpote credit sonum, vitiato meatu auditorio, posse per hunc canalem ad Auditus Organum transmitti, indeque fieri, ut furdastri aperto ore melius audiant & sonus instrumenti sonantis dentibus apprehensi fortior sentiatur. Hujus autem Phænomeni causam potius referrem ad offa, per quæ trabis instar motus sonori ad organum auditus usque transmitterentur, idque probatur ex eo, quod sinstrumentum aperto ori tantum admoveatur nec immediate dentes tangat, sonus non audiatur vehementior. Quoad surdastros vero, qui aperto ore audire observantur, valde dubito (quanquam omnes Autores id asseruerint) an distinctius inde sonum percipiant, numne potius attentioni corum hoc tribuendum sit, sed, ut ut hoc sit, nihil obstat, quominus transmissionem soni ossibus attribuamus, cum idem accidat quando capitis furdi fummitati os loquentis admovetur, testibus Scotto & Comiers (a): Huc & respicit lex 10. lib. 16. Cod. tit. 22. qui testam. fac. poss. vel non. Atque Autori Anonymo (b), qui de sensibus scripsit, fides si adhibenda sit, tuba acustica capiti apposita à parte, qua radii sonori perpendiculariter incidunt, sonum fortiorem reddet, quam si meatui auditorio applicaretur tali modo, ut radii non directe inciderent. Hoc autem canali clauso statim auditus perit, quia nempe tympani cavitas plena cum sit humore & aëre, quibus loco ad recendendum denegato, membrana motibus sonoris comprimi, sicque sonus ad nervos progredi nequit. De altero autem canali Aquaductu Fallopii dicto nihil aliud conjicio, nisi quod nervi, qui per eum transgreditur, custodimento inserviat.

XII. Restant in hac media cavitate foramina seu fenestra persustrandæ. Per Ovalem dictam propagantur motus sonori ad vestibulum mediante basi stapedis, quæ fenestram hanc (cap. 1.§.15.) exacte claudit. Fenestra rotunda vero per peculiarem membranam etiam clausa (cap. 1.§.15) motum sonorum ad sealam cochlea inferiorem transfert.

XIII. De vasis idem repetendum ac de iis, quæ in aure externa

reperiuntur, dictum est. (§. 6.)

XIV. Vidimus quo pacto concurrant omnes hucusque recensitæ partes ad transferendum sonum in intimam cavitatem, unde satis constat in ea regione præcipuum Organum seu sensorium auditus esse quærendum: Persequamur ergo præcipuas ejus partes eodem ordine, quo descriptæ suerunt; Primo occurrit Vestibulum, quod (§. 12.) stapedis

⁽a) Traité de la Parole, des Langues & Ecritures: p. m. 227. (b) V. Suplement du Volume des Journaux de Medecine de l'an 1686. p. 44.

pedis impressiones recipit, unde per omnia orificia canalium semicircularium & cochlea ulterius transmitti queunt : Attamen propter rationes à Valsalva allatas ex natura soni & situ orificiorum desumtas inducor, ut credam motus illos fonoros per orificium commune & canalis medii seu minimi orificium alterum (quod est angustius) maxime

propagari.

XV. Canalium semicircularium figura ad transferendos motus sonoros multum conducit, quam maxime enim ad Tubas Polyphonicas accedunt: Cum vero portione molli paris nervorum auditorii interne tota vestiatur, ratio est dubitandi an omnes motus ad scalam Vestibuli transmittat: Potius cum Celeb. du Verney & Valsalva conjicerem debiliores motus hic terminari, ac proinde horum Canalium furculos nerveos nomen mereri Zonarum Sonorarum, partemque facere Senforii auditus. Quantum vero ad ipfius soni distinctionem faciat numerus & latitudo eorum considerare angusti Disputationis limites

prohibent.

XVI. Validiores autem motus sonori in cochleam transmittuntur, & quidem in duos ipsius canales à se invicem (cap. 1. §. 22.) distinctos, in superiorem seu scalam tympani per foramen rotundum; per fenestram ovalem vero in inferiorem seu scalam vestibuli, in quod canales hiant semicirculares: Hinc clare patet, sive Scala tympani sola percellatur, sive Scala vestibuli sive utraque simul, laminam spiralem semper motibus sonoris commoveri. Unde si post tantos Viros conjecturas meas, quæ tamen ab illis non multum differunt, proponere ausim, crederem motus sonoros debiliores in Zonas Canalium Semicircularium terminari, & quidem minus debiles in omnes simul; inde si sat sortes existant per Vestibulum ad cochleæ alteram scalam, fortissimos vero ad ambas propagari: Hinc Lamina spiralis- ab utraque parté commovebitur: & ex iis diversis motibus, animam diversos sonos cognoscere existimo. Videretur autem motus istos confundi debere, imo lamina spirali ab utraque parte commota, vibrationes ejus impediri: Verum perpensis soni natura & attributis (cap. 2. & præcipue §. 6. & 9.) statim evanescet hæc objectio: Hoc supposito plura Phænomena circa auditum explicari possunt, unum hocce exempli loco proponam, videlicet unde fiat, ut post vehementissimum strepitum, qualem edit bombarda bellica, sonus aliquod tempus post ictum adhuc continuari videatur, nempe lamina spirali fortiter percussa & quidem ab utraque parte vibrationes ejus longius durant: Quinimo poffunt

sunt motus illi tam vehementes existere, ut lamina exinde rupta auditus omnino pereat, quod exempla testantur. Figura autem cochleæ quæ similis est lineæ spirali elevatæ attendi mereretur, nisi jam ab Autoribus id sactum su sset addam tamen, eam maxime accedere ad spiralem Parabolicam (Fermatianam seu vertico centralem dictam) cujus generatio & præcipuæ proprietates ab Illustriss. Vari-

gnon demonstratæ fuerunt. (a)

XVII. De nervis nihil habeo quod addam, cum expansionem corum in canalibus (§. 15.) & cochlea (§. 16.) explicaverim: Raritas & subtilitas nervorum auditoriorum sine dubio multum facit ad auditus acutiem: Sed peculiare est, quod testatur Anton. Menjotus (b), quandoque nervum istum ludente natura multiplicari, exemplum afferens Cardinalis Richelii, qui audiendi excellentia ad miraculum donatus, tergeminum utrinque gestare deprehensus est auditorium nervum. Eos vero ulterius usque ad sensorum eommune persequi, non est nostri instituti, quin imo nimis arduum foret opus, nostrisque viribus impar.

(a) V. Mem. de l'Acad. des Sc. 1704. p. m. 103. (b) Dissertat. Pasholog. Part. 2. de Bombis aursum: p. m. 288.

CAPUTIV.

De Aurium Morbis.

I. In præcipuis Incommodis, quæ aures infestare solent, recensendis non opus est, ut alium ordinem adhibeamus, ac illum, quem in præcedentibus usurpavimus; videlicet incipiendo ab Auricula, tota dein aure interna in statu præternaturali considerata, curationem probatiorem adjiciam: Surditatem vero, gravem auditum & murmura quippe quorum causæ in variis partibus latere possunt, pro coronide subjungam.

II. Effluxus materia serosa ex glandulis Sebaceis tum post aures tum intra earum soveas & plicas læditur in infantibus (a) præsertim vel quantitatis imminuta vel austa respectu. Quantitatis diminutæ causis non immorabimur; sufficiat monuisse inter externas plurimum posse fe frigus, & quidem linteaminum frigidorum & humidorum (ut perperam solent mulierculæ adhibere) applicationem: Quoad prognosim

gnosim, animadvertendum hujus materiæ suppressionem, citius quam par eslet, casu vel arte institutam plurimos Infantibus morbos (præsertim convulsivos quin imo Epilepsiam) inferre. Tota cura tum preservatoria tum curatoria in eo consistit, ut frigore amoto post aures & inter plicas linteola pura, sicca, eaque semel, bis de die auferendo, novaque substituendo apponamus: Quæ si non sussiciant, topica aperientia, imo vesicatorium levissimum sed caute adhibeamus. Essums major vix attentionem meretur, cum raro curam desideret, nisi inde debiliorem sieri infantem animadvertamus; quo in casu sussicia si linteamina humida applicentur. In utroque casu denique si acrior & salsior suerit humor, quod ex dolore pungente, rubore & inflammatione leviori patebit, topicis acrimoniam temperantibus demulcendus venit, ut & remediis internis corrigendus, si

causa in massa sanguinea lateat.

III. Meatus Auditorius similibus incommodis, nempe, ex copiofius excreto cerumine ortis obnoxius est; verum cum inde graviora symptomata oriri possint, imo ipsius auditus deperditio, mature illis occurrendum est. Cerumen enim, ut notum est, constat particulis salinis, acribus, & lixiviosis, quæ ultra modum evectæ membranam nervosam pungentes & erodentes dolores vehementissimos febrem acutam, infomnia, delirium, convulfiones, & lypothimiam excitare possunt: Corpora extranea meatum ingressa pariunt eadem symptomata, ut testantur observationes quamplurimæ; Notabilis est Obs. 4. Cent. 1. Fabricii Hildani, quem casum ingeniose explicavit sæpius laudatus D. du Verney: Cura pro causis varia esse debet; si a cerumine oriatur malum, caute Auriscalpio eruatur; si enim nimis induratum sit, injectiones præmittantur emollientes, ut ex Cerevisia recenti cum Butyro insulso, Hydromel. calid. vel laste fæmineo ut materia illa diluatur; si corpus durum extrahendum sit, oleum prius injiciatur, ut auris facilius dilatari posfit: Hoc vero secundum Nuckium (b) certius aliquando agitur si oblato sternutatorio caput concutiatur; meo autem judicio nimis periculosum est. Animalcula meatum ingressa variis modis eliciuntur, sæpissime sussicit injicere liquorem aliquem, cui supernatabit animal; aliqui auri immittunt spongiam stylo alligatam & therebinchina imbutam, quæ cum sit glutinosa, animal ipsi adhærens auferetur. Vermibus sæpe etiam infestatur canalis iste, unde proveniant non hic locus est in-

quirendi; remedia funt omnia vermes expellentia, & si vivi educi nequeant, tandem occidentia ut ol. absinth. fel. vaccin. succus caparum. Calaminth. Urina vetus cum melle; fumns amarorum cum antimonio naribus & ore exceptus ab Experientis: Andry (c) laudatur. Sp. Vini egregius est fide Ephemeridum Eruditorum (d). Qui vero dimidium pomum excavatum auri applicare jubent absurdo innituntur principio. Si inflammatio adfit, vena secanda, clyster emolliens injiciendus, & in genere anodyna & refrigerantia interne atque externe exhibenda: Vesicatoria & Cucurbitulæ ab Antiquis (e) multum fuerunt laudata propter expertum inde successum: Ab opio in genere abstinendum, monente jam dudum Avicenna, quod etiam Observationibus Zacuti Lusitani (f) & aliorum confirmatum est, nisi urgeat necessitas: Inter topica & locum habet balneario pedum

ex aqua tepida.

IV. Dolor etiam gravissimus ex lympha a Cerebro in meatum auditorium transmissa produci potest. Curatio pro humoris natura instituenda ex. gr. si lympha sit crassior, olea calida auri injecta profunt, cavendo tamen ne in unquentum incrassata meatum obstruant, maxime si materia sit viscida & pituitosa. In Intemperie calida injectiones (g) fiant ex succis Hystopi, Melista, Calaminthe, & Majorana, addendo felis bovini seu ol. amygd. amar. Camomil. Cariophil. Anis. guttas quasdam &c. Goffypium musco imbutum meatui applicatum ab omnibus laudatur. In Întemperie frigida sequenti mixtura Gosspium maceratum meatui indatur. R. sp. vin. Camphor. Ziv. Sal. Armon. ol. succin. 22 318. ol. camphor. destil. Gt. xv. M. exactifsime. Curatio generalis eadem est cum ea, quam (§. 3.) proposui, cui leves purgationes addi possunt : Attamen à sola acri vel serosa materia orto dolori non convenit V. S. nisi adsit plethora, quia sanguine misso acria acriora fiunt.

V. De aurium doloribus quibusdam chronicis & periodicis meminerunt Auctores, variis eos referentes causis, quarum nulla mihi satisfecit: Duos autem ante annos Hamburgi in Amico quodam similem aliquem dolorem observare mihi licuit: Infestabatur ille dolore gravissimo in aure sinistra, qui per quatuor hebdomadas singulis diebus tempore matutino rediens, non adjuvantibus omnis generis medicamentis.

⁽c) Traité des Vers p. m. 147. (d) Journal des sçavants anno 1677. (e) V. Hip-pour. lib. 2. Epidem. sect. 6. (f) Praxis Medic. admiranda lib. 1. obs. 61. 6 62. 6 Histor, Medic, lib. I. Dubio 34. p. m. 425. (g) Du Verney p. 136.

mentis, sensim per duas horas augebatur & deinde intra idem fere tempus imminuebatur: Hisce Symptomatibus recte perpensis, sentio tales dolores à febre intermittente delitescente dependere & secundum methodum, qua Illustriss. Morton (b) hemicranias & opthalmias cæterosque quam plurimos morbos periodicos abegit, nempe, Cortice peruviano præcipue curandos esse. Sic & qui Doctissimum Celeb. Musgrave de Arthritise anomala tractatum perlegerit, minime dubitabit quin Arthritis, ut cæterarum corporis partium ita & Auris assectuum genium quandoque induat; cujus signum diagnosticum certissimum existit, si podagræ vel chiragræ paroxysmo subito evanescenti, vel sensim remittenti, vel solito tempore non exacerbanti supervenerint: Eorum vero cura in eo unice consistit, ut ab auris partibus materia arthritica rursus ad artus ejus sedem naturalem revocetur; quod quibus remediis, & quibuscum cautionibus siat abunde tradidit laudatus Auctor.

XI. De Abscessibus & Olceribus pauca sunt addenda, cum omnes Auctores prolixe de eis egerint. In Genere Abscessus maturandus & in tempore aperiendus: Olcus vero, si sponte non sanescat, abstergendum, mundificandum, exsiccandum & tandem agglutinandum: Balsamus Peruvianus vel similis, ut est. Balsamus viridis Metensis in omnibus convenit, & sæpe totum opus absolvit notante Valsalva: Tinstura Myrrha & aloës ex sp. vini à plerisque commendatur. Excrescentia in auribus summos etiam dolores imo & ipsam surditatem quandoque pariunt, quæ absumantur mediis ex Chirurgia petenquandoque pariunt, quæ absumantur mediis ex Chirurgia peten-

dis.

VII. Membrana tympani relaxari vel nimium extendi, exulcerari, indurari & rumpi potest: Causa satis nota sunt. I. Relaxatio, qua tempestatibus Autumnalibus & Ventis Austrinis augetur, ut recte annotavit Hippocrates (i), curam eandem requirit ac dolor pituitosus (§. 4.) II. Tensio nimia injectionibus & somentis emollientibus imminuitur. III. Ulcerum tympani eadem curatio est quam alios rum (§. 6.): Ad detersionem eorum commendat Valsalva (l), ut clauso ore & naribus ager aerem intro comprimere frequenter conestur. IV. Induratio ejus seu ossissatio incurabilis habetur. V. Non idem de ruptione dicendum, cum corrola membrana pars naturaliter restitui possit ex observatione Valsalva (m).

C 2 VIII. Offi-

⁽h) De proteisormi sebris intermittentis genio. (i) Aphorism. 5. 6 17. sett. 3. (l) Cap. 5. pag. m. 84. (m) Cap. 5. p. m. 78.

VIII. Ossicula auris nec non os petrosum eam includens, cum in omnibus cum cæteris ossibus conveniant, iisdem morbis obnoxia esse oportet; ac proinde eadem remedia, cautius tamen propter adjacentes partes, sunt adhibenda. Caries, quæ magis vulgata & periculosa existit, curatur secundum optimam methodum D. Deymier (n) Euphorbio pulv. vel Tinet. Euphorb. cum sp. vini adjiciendo myrrhams & aloëm: Usurpetur deinde Aqua Imperialis & Emplastr. de Janua addendo Gt. aliquas Esent. Baccar. Junip. & Caryophill. atque ol. Caltha. Medicamenta interna judicio Medici pro Ægroti constitutione derelinquenda sunt; Regulæ certiores legi possunt in libello Joh. Ch. Heyne de morbis ossium.

IX. Cum tuba Eustachiana necessitas in præcedentibus demonstrata suerit, attentionem non minus ac cæteræ auris partes meretur;
obstrui potest desiciente humore illo, quo latera ejus illiniuntur, cui
malo ut medeatur, medicamenta interna præcipue aperientia & bumestantia seligenda: Fumum etiam tabaci ore attractum & violentia
quadam versus aurem aliquoties adactum juvare posse, ut canalis iste
aperiatur, sola ratione innixus mihi persuadeo; Laudantur tamen à
Celeb. Dekkers (o) Apophlegmatizantia, quorum vices tabaci sumus
gerit. Si vero ex Uvula inflammatione vel polypo narium (Cap. 3.

S.) occludatur, causa est auferenda.

X. Internæ cavitatis morbi in unum reduci possunt, non tantum propter partium ejus conjunctionem, qua sit, ut una affici nequeat, quin altera codem contagio corripiatur: Sed etiam cum ob ipsius morbi cognitionis tum curationis dissicultatem, topica enim nihil præstant: Ad sola interna medicamenta confugiendum, quorum successus valde dubius est & rarus propter delicationem & intricatam par-

tium structuram (cap. 1. §. 2. 3.)

XI. Nervi non alias ac cæteri omnes obstructioni & compressioni obnoxii sunt: Prima serositatibus ex cerebro profluentibus causari potest; Compressio plurimis ex causis oritur imprimis à Sanguine & aliis humoribus extravasatis, ut probatur ex plurium Auctorum Observationibus (p). Cœteræ causæ nimium notæ sunt, ut ils inhæreamus. Utraque surditatem producit, de qua propter ordinem in sequentibus agetur.

XXII. Surditatem ex innumeris causis gigni facile conjicere licet;

⁽n) W. Du Verney de l'organe de l'ouie p. m. 185. (o) Exercit. Practic. p. 24. (335.) (p) V. Boneti sepulchretum Tom. I. Lib. I. sect, 19. p. m. 435.

præcipuas tantum & magis vulgares recensebo: Primo accidit plerumque in Infantibus nuper natis reperiri membranulam quandam
meatus principium obturantem, in quam motuum sonororum sistitur
impetus; cognita causa, quæ oculis patet, sacile curabitur malum;
lanceola enim pertundatur hæc membranula & turunda immittatur
ne latera rursus coalescant. Porro in meatu auditorio sæpe cerumen
incrassatur, & pellicula quædam sat crassa & mollis esformatur, qua
totus meatus occluditur, & hanc surditatis speciem summo cum jure frequentissimam censent Celeb. du Verney & Valsalva: Curabilis
est si præmissi injectionibus emollientibus (§. 13.) caute eximatur,
sæpe etiam sponte excidit ista materia, cujus exemplum extat in

Nic. Blegny Zodiaci Medici Gallici Anno tertio.

XIII. Difrupta membrana Tympani fensim auditus fensationem perire probabile est; non me latet tamen observationes extare fideliffimorum Auctorum huic sententiæ adversantes; In iis vero circumstantiæ desiderantur nonnullæ, ut de hujus membranæ necessitate dubitem: Ex omnibus, quas legi, observationibus nulla videtur mihi magis adversaria, quam quæ Greg. Horstio (9) communicata suit de Venatore quodam auris abscessu laborante, quo aperto sine molestia auriscalpium ad digiti longitudinem hinc inde per auris cavitatem agitabatur, nec ullum dolorem vel etiam auditus difficultatem inde percipiebat Æger: Sed optassem, ut præcise determinasset, ad quantam profunditatem immergi posset auriscalpium, & quoquoversus; suspicor enim hominem illum meatu longiore præditum fuisse. Quoad curam conferenda superius (5.7.) exhibita. Ulterius confirmatur tympani membranæ necessitas ex eo, quod sola ejus relaxatio surditatem inferre queat, ut probatur ex jucundo experimento Celeb. Medici Angli D. Holder (r), quod fusius hic narrare operæ pretium erit. Puer furdus natus in eo statu ad anni 10. vel 11. ætatem mansit, donec D. Holder suspicans causam non in nervo fed in tympano nimium scilicet relaxato latere, matrem ejus justit ut medicos consuleret, qui possent fumi cujusdam adstringentis ope relaxationem istam restituere: Strepitus vero quidam impetuosus casu hoc effecit, ille enim, venti instar vela navis inflantis, auris tympanum tensit, ita ut nomen adstantis cujusdam pronuntiare valeret; & quamdiu frepitus ille durabat, audiebat,

⁽⁹⁾ Observat. Med. lib. 2.p. m. 345. (1) V. Transact. Philos. Soc. Reg. Londin. N. 35. p. 665.

eoque cessante statim à solita tympani relaxatione surdus denuo siebat. Hujus experimenti vir nobilis (at Devonshire) certior sactus à longo tempore surditate laborans D. de Holder confessus est se nunquam melius audire, quam cum in rheda seu curru veheretur. Non dissimilia sunt exempla à Willisso (s) allata; alterum est de muliere quadam, quæ, licet surda fuerit, quousque tamen intra conclave tympanum pulsaretur, verba audiebat, quare maritus ejus tympanistam pro servo domestico conducebat; alterum de surdassiro, qui ut vocem aliquam audire posset, plures campanæ simul resonare debebant.

XIV. Ossiculorum desetus etiam surditatem creare potest, imo solo incude deficiente nonnullos auditu caruisse observat Bonetus (t):
Idem dicendum est de eorum carie, cujus cura jam præscripta est
(§. 8). Tuba Eustachiana clausa surdi etiam evadimus, unde conjicio
subitæ ejus apertioni tribuendos esse casus à variis Auctoribus relatos
de surdis à nativitate, qui viginti vel circiter annorum spatio in eo
statu manentes, forte auditus sensationem perceperunt; notabilis
est observatio quæ narratur in Historia Soc. Reg. Paris. (v), ut & ea
quam habet Riverius (x); in utraque vero plures desunt circum-

stantiæ, quominus recte explicari possint.

XV. Tandem partium intimæ cavitatis Inflammationes, Abscessus &c. auditus sensationem necessario extinguunt, niss medicamentis internis (s. 9.), & imprimis concurrentibus ipsa natura & bona constitutione Ægroti, mature provideatur: In nervis si lateat causa, sane curatio non minus anceps erit; cognoscitur autem eos non esse affectos egregio Schelhameri (y) consilio; videlicet, si surdus baculum dentibus admovens sonum percipiat, inde colligere licebit vitium in nervis non esse. Remedia surditatis varia adhiberi possunt, pro causa mali & ægri temperamento determinanda: In genere eadem sere sunt cum illis in singularum partium morbis allatis: Remedia quædam ab Auctoribus pro specificis venditata adjiciam; Joh. Rud. Camerarius (z) valde deprædicat Fraxini aquam cum su sale mixtam: Granum moschi in bombyce mixti & auri immissum ejusdem Auctoris experientia probatum est:

⁽s) Tract. de anima Brutorum cap. 14. p. m. 134. (t) Anatom. Pract. lib. 1. sect. 19. p. m. 436. (v) Anno 1703. p. m. 22. (x) Observat. Commun. N. 2. p. m. 36. sub titulo Mutus. (y) Tract. de Auditu p. 261. (z) Sylloge memorabilium Medicina. Ec. Cent. 8. §. 81.

Narrat præterea mulierem quandam oleo murino (mures enim recenter natos fine pilis macerabat in oleo) cum miraculo usam fuisse ad surditatem: Horstius vero aquam ex illis destillabat, eamque auribus instillabat summo cum successu. Olea chymica in genere prosunt, qualia sunt olea de spica, nuc: mosc., fænicul., succin., Cardamom., & similia, sed propter corum vehementiam aliis admissenda sunt temperatioribus. Therma maxime sulphureæ & bituminosæ cum lotionibus capitis sæge post plurimorum remediorum usum conducunt.

XVI. Surditatis occasione, mentio facienda artis & patientiæ mirificæ Joh. Conr. Ammani Practici Amstelod, felicissimi, qui ab iplo natali surdos loqui, legere & scribere docet; methodum, quam adhibet, ad usum publicum ostendit in tractatulo inscripto surdus loquens. Tali etiam methodo quondam cum successu utebatur Mathematicus Anglus Celeber. Wallis (a) qui servum quemdam à natalibus surdum ita instruxerat, ut, dummodo motum labiorum alloquentis perspiceret, verba omnia barbara licet & difficilia distincte repetere valeret. Unde vero fieri possit, ut vox & auditus uno casu simul pereant, quale exemplum affert Ingeniosiss. & Dexterrimus. D. Littre (a) de Juvene 20. annorum, qui cervice à viro robusto, dum pugnis cum eo contenderet, fortiter constricta, statim surdus & mutus evasit omnibus incassum adhibitis remediis; talium, inquam, observationum rationes conjectu sunt difficiles, nisi ex communione nervorum aurium & linguæ, quemadmodum judicat Subtiliss. D. de Cordemoy (b), eliciantur.

XVII. Gravis auditus est surditas impersecta, & sæpius in ipsam desinit; unde corum diagnoses & curationes gradu tantum differunt: Peculiaris vero cura quædam palliativa hauritur ex tubis acusticis, quæ sub variis formis ex diversa materia parantur; Nonnullarum talium delineatio videri potest apud laudatum Cl. Dekkers (e): In genere vero nihil aliud sunt quam tubæ polyphonicæ inversæ, ita scilicet ut per orificium patulum ori loquentis oblatum voces transmittantur; angustior autem apertura admoveatur auri surdastri: An aliquis vero quassam curaverit incisuris donatas Rondellianis (cap. 3. 5. 4.) similes parari, ad me non pervenit. Si vero murmure quodam simul assecta sit auris, nullius essectus erit Tuba acovistica.

XVIII. Mur-

⁽a) Epistola ad D. Beverley de mutis surdisque informandis: Extat inter Opera ejus Vol. 3. p. 696. (a) Histoire de l'Acad. R. des sciences. A. 1705. p. 67. (b) Discours de la Parole p. m. 90. (c) Exercitat. Pract. p, m. 98.

XVIII. Murmur aurium est depravatio auditus, qua excitatur præternaturalis & falfus motus, fonoros externos & veros impediens, & confusos reddens. Tres species vulgo numerantur Bombus, Sibilus & Tinnitus, quorum innumeræ causæ assignari possunt; Nostri instituti est magis obvias & certiores tantum recensere: Causa generalis potest esse, ut optime judicat, Ingeniosiss. Hartsoeker (d), sanguis per venas versus cor resluens, qui, cum per organum auditus transfluit, sonum talem excitare potest, imprimis quando hæ partes affectæ funt, tunc enim fibræ nervofæ fortiter tenfæ à minima impulsione concuti possunt. Celeberr. Vieusens (e) omnium horum murmurum causam in tympano latere existimat. I. Bombus, qui sonus est tumultuosus, gravis & quasi undatim aurem feriens, secundum ipsum consistit in vapore aquoso membranam tympani movente & varie flectente. II. Sibilus à Bombo in co differt, quod sonus acutior sentiatur, & excitetur ab exhalationibus siccis & slatulentis. III. Tinnitus à denominatione optime explicatur; caufa ejus ab Auctore nostro arteriolarum has partes irrigantium frequentioribus & validioribus succussibus refertur: Cæteræ causæ, quales funt sonus vehementior, capitis percussio &c. nimis obviæ funt, ut iis detinear.

XIX. Curatio murmurum sedulæ innititur signorum diagnosticorum inquisitioni, & prudentis Medici judicium postulat: Ad causam primariam, ægri temperamentum, ætatem, & victus rationem præcipue respiciendum est; si oriantur ab humoribus serosis & slatulentis Apophlegmatismi, & Stornutatoria selicem successium promituut; hæc vero oculorum debilitate laborantibus & Gravidis præabortus metu non præscribi debent. In tinnitu a Lue Venerea inveterata genito commendatur, auctore Turq. de Mayerne, (f) sumus caryophillorum per infundibulum in aurem receptus, unde suturum sit, ut multa aqua per nares essuat. Balnea in Tinnitibus, imprimis Therma Nitrosa, quales sunt Aqua Spadana, Burbonnenses (Vicilatidistæ) quarum virtutes descripsit D. Fouet (g). Earum loco domesticæ substitui possunt balneationes pedum in aqua tepida. Tandem in omnibus hisce incommodis justa diæta observanda est.

[[]d] Suite des Conjectures Physiques p. 42. [e] V. Epistol. ejus ad Reg. Societ. Londin. de organo auditus in Trans. Philosoph. N. 258. p. 370. [f] Praxeos mayerniana syntagm. alt. Tractatu 4. de lue Venerea. [g] Le secret des Bains & Eaux minerales de Vichy en Bourbonnois p. 18.

Corollaria.

De Aure.

A uditus organi singula partes in infantibus magnitudine parum, soliditate vero magis ab adultis different.

Officula auris, non secus ac catera corporis offa, periostio & vasculis sanguineis pradita sunt.

I I I.

Per tubam Eustachianam motus sonori ad sensorium commune propagari neo queunt.

Lamina spiralis pracipuam constituit Zonam sonoram.

Sensationes visus & auditus maxime inter se conveniunt.

De Sono.

I.

In omni sonorum genere, sive oriantur ex duorum corporum solidorum collisione, sive alterutrum corpus solidum tantum sit, particula corporiis solidi semper confringuntur.

Confractio illa consistit in particularum slexione.

III.

Hæ particula flexa ad prissinum statum mira cum velocitate vi sua elastisa redeunt.

D IV.

Aër tali velocitate percusus non potest ad latera effugere vel evadere.

Particula aeris percussa velocitate eadem particulam sibi proximam fea rit, hac aliam vicinam eodem modo impellit, & sic deinceps.

Hac series impulsionum unicam componit, qua extenditur à corporibus collisis usque ad auditus organum.

Organum ab ultima aeris particula percutitur codem fere modo, ac prima per cerporis solidi particulam impulsa fuit.

Impressionis instrumentum est aer commotus.

Commotiones ista propagantur, ut radii à centro, seu corpore sonoro, ad circumferentiam, seu corpora circumstantia.

Radii bi, si incidant oblique in corpus durum, reflectuntur ea lege, ut Angulus reflexionis aqualis sit Angulo incidentia.

Ergo tuba acustica inservit ut in unum punctum colligantur multi radii sonori, & quidem eo plures, quo magis accedit ad figuram parabolicam. Si Demonstratio radiis sonoris non minus quam luminaribus applicabilis desideretur, consulatur Profundissimi Mathematici Car. Reyneau nuper editum eruditum opus, cui titulus Analyse demonstrée: Lib. 8. N.:417. Seministres vifus & audieus ma

INIS.

a causi fonorum cenere, fere oniamny en duerum corne um leisarum L realifients, fixe afterutrum corpus felidam tantum fit, particula corpo-

ris folial families confirmanting

Controlled ally confille in particularies flexions.

His particula fiene ad prifficant facum mira cum velocitate ex

MONSIEUR

DELA

des pallions une doquente image

CONSEILLERE.

Dont les fades Rimeurs aiment les avenues,

Qu'un autre dans ses vers ennemi du bon sens,

Te prodigue sans choix un insipide encens,

Et parmi de grands mots rassemblez à la hâte

Te place sans façon au dessus d'Hippocrate:
Moi, qui sais peu louer, d'un lâche adulateur
Je n'empruntay jamais le langage slatteur:
La balance à la main je pése mon suffrage,
J'en égale le poids aux beautez de l'ouvrage.
C'est ainsi qu'attentis à tes doctes écrits
En Juge rigoureux j'ai balancé le prix;
Ce n'est point à mon cœur qn'ils doivent mon estime,
Elle est de mon esprit le tribut legitime.

Je me plais à te voir par d'utiles efforts Des loix de la Nature observer les accords. Et d'un oeil curieux penetrer le mystere D'un Corps qui de si loin sur d'autres corps opere. Dis nous, comment du choc peut s'enfanter le bruit; Comment de toutes parts à travers l'air conduit Il vient modifié se rendre à nôtre oreille, Et flatter, ou choquer notre ame, qu'il reveille; Du sens qui le reçoit montre nous les ressorts, De ses divers contours les differens rapports, Et combien sagement la savante Nature De ce tout merveilleux arrange la structure. C'est là que des beaux airs les gracieux accens Apprêtent des plaisirs aussi vifs qu'innocens; Et que l'esprit guidé par l'exacte Cadence, Vient des tons assortis mesurer la distance.

Heureux qui peut ouir les sons bien ménagez

Qu'un art ingenieux à savamment rangez,

Qui rendus expressifs par leur juste assemblage,

Tracent des passions une éloquente image!

Puisse le juste Ciel sensible à mes desirs,

Ne me priver jamais de si touchans plaisirs!

Puisse jusqu'au trépas la surdité cruelle

M'exempter des chagrins qu'elle entraine avec elle!

Et Toi dont les écrits dictez par la raison,

De ce mal odieux offrent la guerison,

Que pour d'autres ton art soit en cures sertile! Mais puisse son secours jamais ne m'être utile!

C'aft auf qu'arrent à res doctes farits

Of a cit point a mon cour on is doiront mon

Des loix de la Penure obierver les accords,

D'un Corns qui de fi loin fur d'autres corns opere.

Le fatter, on choquer notre ame, ou il reveille;

Do tent qui le reçoit montre pous les reflorts,

C'est là que des beaux sies les gracieux access; Apprésent des plaifies auficeits qu'innocens;

Et combien lagement la lavan e Natore

Dis nous, comment du choe peut s'enfanter le bruit,

Et d'un odil curieux penerrer le myllere

+IIOTH

AMONSIEUR

CONSEILLERE.

faut laisser jaser Moliere, Contre la Faculté qu'il fasse le Demon, Cher ami de la Conseillere, Un bon Medecin est fort bon: Mais le Ciel, à ce que je pense; N'en à pas fort beni l'engeance: Tant mieux pour vous, de vôtre habileté Le charme de la nouveauté Doit à coup sûr relever le merite. Mais pourquoy par des mots seriés vous exalté? Je croy que vous me tenez quitte
D'un vain encens que l'on debite Aux Savans, aux Lourdauts avec egalité.
Voici plussôt de la realité: Je conviens que ma foy pour vôtre art est petite, Et que je tremblerois en confiant ma peau, A tout Docteur, même à Phœbus le beau; Si pourtant quelque mal me rend jamais visite, Je ne voudray trouver aucun remede bon

Qui ne soit de vôtre façon: Je suis bien sûr que vous, cher de la Conseillere, Mieux que qui que ce soit me tirerez d'affaire, Par la mort ou la guerison:

Et s'il arrive que j'en meure,

Je vous en absous dés cette heure;

De ce fâcheux malheur je croy

Que nous n'en pourrons mais, votre art, ni vous, ni moy. forgunt, jure merite edem

of this propolitiones licet ab omnibus receptus, in pluribus manuauri has locum (apillime bullers babers folipies frequentibus adducties as

tione cam judicet excitati.

Nobilissimo, atque Eruditissimo

VIROJUVENI,

DEMEHERENC DOMINO

CONSEILLERE,

Amico suo omni obseguio colendo, devinciendo S. P. D.

F. LE BACHELLE Med. Stud.

Jum mihi gratam & jucundam, Amice dilectissime, tuas, dum prælo subjiciuntur, theses omni nomine insignes perlegendi potestatem lubito concessisti, occasio simul mihi hodie nata est de natura murmurum attente cogitandi; quæ vero in mentem inciderunt, conjecturas

exigui licet momenti tibi communicandas censeo. Omnes fere Physici naturam murmurum explicaturi sequentibus

suas hypotheses adstruunt propositionibus.

I. Prop. Causa immediata sibili, tinnitus, bomborum uno verbo omnium murmurum in eo consistit, quod membrana tympani, vel altera ex partibus primariis in tympani cavitate fitis à quacunque demum causa eodem modo commoveatur vel concutiatur, ac si revera à collisione duorum corporum extra aurem sitorum oriretur impressio in membranam tympani.

II. Prop. Anima, quæ has sensationes percipit, in eo decipitur, quod sonitum à causa quadam in cavitate vel prope cavitatem tympani latente excitatum adscribat collisioni duorum corporum extra

aurem jacentium.

III. Prop. Anima judicio eam sensationem in eo corrigit, quod (illam licet propter afficiendi modum, quem habet communem cum murmuribus, quæ revera ex corporum externorum percutione exfurgunt, jure merito eidem causæ adscribere deberet) à nulla concutione eam judicet excitari.

Has propositiones licet ab omnibus receptas, in pluribus murmuribus locum sæpissime nullum habere suspicor sequentibus adductus ra-Quoad

. tionibus.

Quoad I. in quantum autem mihi, quidquid in me ipfo, dum aurium sibilo forte laboro, peragitur, attento animo consideranti observare licuit, afficiebar sensatione plane tali, qualem revera in me excitasset duorum corporum collisso, quæ prope membranæ tympani superiorem partem contigisset.

Il Propositio eodem evertitur experimento, quatenus mens mea externorum corporum collisioni sensationem, quam percipiebat, non adscribebat, sed (ut jam dixi) sibilus ille mihi videbatur oriri prope

membranam tympani.

III. Denique, cum correctione non indigebat perceptio mea, lo-

cum non habet.

Ut plane itaque, quam amplector, de murmuribus sententiam tibi profitear, omnia murmura ad duo referrem genera. I. Genus constituerem ex omnibus murmuribus, ad quæ excitanda nulla corporum collisio concurrit, cui generi in omni sua latitudine (ut in transitu dicam) conveniunt politiones generales supra enucleatæ. II. autem Genus mihi præberent omnia murmura, quæ collisione vera in ipso meatu auditorio contingente causantur. De I. Genere abunde disputarunt Physiologici. Circa II. quædam mihi occurrunt dicenda.

Præter ea, quæ superius dixi, semper observavi, quotiescunque sibilo laboraverim, me percepisse auram quandam calidam progredientem vel à meatu auditorio versus superiorem tympani membranæ partem, vel è contra, id est, à superiori tympani membranæ parte ad meatum auditorium. Hisce positis adducor ut statuam quamdam collisionem in meatu auditorio contingentem quandoque

causam murmurum revera existere.

Quorum corporum, ubinam in meatu auditorio, & quomodo fiat collisio? inquirere restat: Sed hanc provinciam, quippe quæ Physicum requirit Ingeniosissimum, suscipere vetat difficultas, tum & temporis angustia. Sufficiat itaque pro viribus quasdam hic addere conjecturas circa Sibilum in specie.

I. Prop. Sibilus confistit in impulsione aëris violentiori & continuata ex loco ampliori seu latiori in angustiorem seu strictiorem.

II. Prop. Sibilus eo erit acutior (1) quo aëris particularum motus erit violentior; (2) quo locus, ex quo aër expellitur, erit latior & amplior; (3) quo locus, in quem aër impellitur, erit strictior & longior; (4) quo materia, ex qua locus, per quem adigitur aër, conflatus fuerit, durior erit ut & compactior.

III. Prop. Ad Sibilum augendum plurimum etiam confert, si canalis, per quem transgreditur aër impulsus, ab una parte suerit ob-

tur

collisione dependere mihi persuadeo.]

Hice propositionibus, quæ mihi nulla videntur indigere proba-

tione, subjungam quæstiones sequentes.

I. Questio. Licetne his (quæ supra dixi) positis suspicari sibilum in eo consistere, quod aër adigatur continuo rivo cum requisita violentia, vel ex meatu auditorio, vel ex cavitate tympani, vel ex utroque simul per tympani membranæ partem superiorem? ibi loci, ubi tympani membrana tantum osseo annuli lymbo interiori agglutinatur (a).

II. Qu. An membrana Tympani subito intus adacta (ex. gr. magno strepitu), aerem in tympani cavitate detentum comprimendo, sibi-

lum producere valeat?

III. Qu. Numne aer à membrana tympani intus adacta condensatus & partim versus mastoideas sinuositates compulsus, sese rursus restituens & reslexus sibilum causare valeat?

IV Qu. An aer ex tympani cavitate per membranæ tympani foramen (liceat fic ejus dehiscentiam ab annulo osleo vocare) expulsus in parietes meatus auditorii incidat, & versus membranam tympani reslectatur?

V. Qu. Nonne hæc (si statuatur) reslexio sibilum augere valeat? VI. Qu. Numne aer ex ore per Tubam Eustachianam adactus a

quacunque demum causa, sibilum parere possit?

VII. Qu. An Tuba Eustachiana vel omnino vel ex parte obturata perpetuus vel frequens orietur sibilus? Quo explicari possit (si catera con-

sentiant) quare sibilo obnoxii sint plures surdastri.

VIII. Qu. Numne aëre in tympani cavitate contento a quacunque demum causa rarefacto, aër externus per meatum auditorium, vel per Tubam Eustachianam, vel per utrumque simul impetuose tympani cavitatem ingrediens sibilum edet?

IX. Qu. Nonne materia quadam viscosa foramen tympani membra-

næ angustante sibilus evadet fortior?

X. Qu. An hisce omnibus concurrentibus sibilus exorietur acutior? Quæcunque de sibilo dixi, omnibus murmurum speciebus convenire posse eo magis crederem, quo hæc ab illo tantum differre mihi videantur aëris particularum motus violentia, continuatione, aëris constitutione humidiori vel sicciori.

Hæc tandem, qualiacunque fuerint, festinanti mente & calamo, cum ja njam theses tuæ typis suerint mandatæ, excogitata & conscripta æquo animo accipias, Amice charissime; si quid ex iis in tuum emolumentum cedere possit, mihi sane plurimum gratulabor; sin minus officio meo satisfecisse saltem crediderim. Vale. Ultrajest. 6. Sept. 1710.

⁽a) Vide Thefeet Caput 1.5. 12. in fine pag. 4.

